

Vlaams
Parlement

ingediend op **815** (2015-2016) – Nr. 1
8 juni 2016 (2015-2016)

Voorstel van resolutie

van Tom Van Grieken, Chris Janssens, Stefaan Sintobin,
Guy D'haeseleer, Ortwin Depoortere en Anke Van dermeersch

betreffende de problematiek van de zogenaamde
'plaasmoorde', of de systematische moorden op
vooral blanke boeren, hun familie en hun personeel
in Zuid-Afrika

TOELICHTING

Zuid-Afrika is sinds 1994 een volwaardige democratie en een bevriend land. Gelet op zijn historische banden met Nederland, Groot-Brittannië, Frankrijk en ook Vlaanderen stellen wij een zorgelijke ontwikkeling in dat land vast. De gewelddedaad neemt hand over hand toe en vormt een interne bedreiging voor het hele land.

Een van die gewelddedaaden zijn de zogenaamde 'plaasaanvalle' en 'plaasmoorde', gericht tegen de – hoofdzakelijk, maar niet uitsluitend – Zuid-Afrikaanse Afrikaner-Boerengemeenschap. 'Plaas' is in het Afrikaans het woord voor boerderij, met dien verstande dat het om grotere entiteiten gaat dan in Europa. Men zou het kunnen vergelijken met een ranch in Amerika. We behouden beide Afrikaanse termen verder in deze tekst.

Het gaat om overvallen en moorden waarbij mannen, vrouwen, volwassenen, kinderen, baby's en ouderlingen door niet-blanke moordcommando's op de meest gruwelijke wijze worden gemarteld voordat ze uiteindelijk worden vermoord. Baby's worden levend in brand gestoken, mannen worden gemarteld en het gezicht afgeschoten, vrouwen worden verkracht en gemarteld alvorens te worden vermoord enzovoort.

Op het internet kan men daarvan tal van gruwelijke en angstaanjagende voorbeelden zien, alsook veel informatie vinden. De documentaire 'A Bloody Harvest' (2003) van de Zuid-Afrikaanse tv-journaliste Susan Puren, winnares van de 'Afrikaanse journalist van het jaar'-prijs van CNN (Cable News Network), tart elke verbeelding. Volgens vele waarnemers in de hele wereld hebben deze moorden een uiterst nadelig effect op de winstgevende productie van landbouwproducten en op lange termijn op de voedselzekerheid in Zuid-Afrika.

Recenter, in 2015, veroverde de film 'Treurgrond' de Zuid-Afrikaanse filmzalen. De film met de bekende niet-partijpolitiekgebonden cultuuractivist, zanger, acteur en dichter Steve Hofmeyr in de hoofdrol, vertelt het pijnlijke verhaal van een boerengemeenschap in Zuid-Afrika die bijna dagelijks geconfronteerd wordt met aanslagen en die probeert te overleven. Deze gruwelijke misdaden hebben niet alleen gevolgen voor de naasten van de slachtoffers, maar veroorzaken ook een domino-effect, want vaak is het wegvallen van de bedrijfsleiders de oorzaak van werkloosheid en ontreding van tal van niet-blanke werknemers en hun gezinnen.

Duidelijke statistieken zijn niet beschikbaar, maar in 2008 zouden volgens de Zuid-Afrikaanse vakbond Solidariteit en diens burgerinitiatief AfriForum de afgelopen vijftien jaar zeker 25.000 boeren de landbouwsector hebben verlaten. Cijfers in verband met de 'plaasmoorde' zijn vanuit verschillende bronnen ter beschikking: 70% van de mensen die op de boerderijen werden vermoord, waren eigenaars. Volgens misdaadstatistieken van de Zuid-Afrikaanse politie blijkt dat de 636 'plaasaanvalle' in 2005-2006 met 25% aangroeiden tot 794 het jaar daarop. In 2005-2006 alleen al waren er 88 geregistreerde 'plaasmoorde'.¹ De politiestatistieken maakten gewag van 9378 'plaasaanvalle' die tot 1437 moorden hebben geleid tussen 1994 en 2007.² Na 2007 maakte de Suid-Afrikaanse Polisie (SAPD) merkwaardig genoeg geen aparte cijfers meer bekend aangaande 'plaasaanvalle' en 'plaasmoorde'.

¹ Die Volksblad, 4 juli 2007.

² Beeld, 17 april 2010.

Agri SA, de grootste landbouworganisatie van Zuid-Afrika, en Vrystaat Landbou (VL), haar provinciale vleugel in de provincie Vrystaat, spraken in 2008 al van 10.730 'plaasaanvalle', waarbij 1669 mensen vermoord zijn sinds 1994.³

Voor een volledig overzicht kunnen we ook verwijzen naar 'Farm murders and farm attacks in South Africa: a 2009 update' in het Bulletin van het Instituut vir Strategiese Studies/Institute for Strategic Studies (Universiteit van Pretoria) van juni 2009 van de hand van oud-generaal Chris van Zyl, assistent-hoofdbestuurder van TLU SA (Transvaalse Landbou Unie Suid-Afrika).

Ook de 'Verklaring en besluiten van de landelijke misdaadconferentie van Agri SA' van 8 maart 2010 schetst een duidelijk en omvattend beeld van de situatie van de landbouwgemeenschap en roept met zeer concrete voorstellen op om de situatie het hoofd te bieden. Voor de boeren is er op dat moment een gemiddeld moordcijfer van 313 op 100.000. Ter vergelijking: een rapport van het VN-bureau voor Drugs en Misdaad (UNODC), de 'Global Study on Homicide 2013', spreekt voor het jaar 2012 van een algemeen gemiddeld moordcijfer in Zuid-Afrika van 31 op 100.000. De opmerking van Interpol dat het landbouwerschap in Zuid-Afrika het gevaarlijkste beroep ter wereld vormt, spreekt boekdelen.

Ook Bennie van Zyl, van TLU SA, met zo'n zesduizend aangesloten commerciële boeren een afsplitsing van Agri SA, vindt die cijfers veelbetekenend. "Het onderstreept voor ons," zegt hij, "dat de regering liever de andere kant opkijkt."

Geweldmisdaad, zoals 'plaasaanvalle', gericht tegen de Afrikaner-Boerengemeenschap heeft zonder de minste twijfel een uiterst nadelig effect op de winstgevende productie van landbouwproducten en op lange termijn op de voedselzekerheid in Zuid-Afrika. Indien de totale omvang van de misdaad waarvan de boerderijen mikpunt zijn, kon worden berekend, dan zou dit een reusachtig bedrag vormen dat de sector niet kan blijven ophoesten. Het is voor Agri SA onaanvaardbaar dat de sector blootgesteld blijft aan dit soort aanvallen en de toename van de misdadigheid, terwijl de primaire landbouw voortwerkt onder deze ongunstige omstandigheden om dit land te voorzien van zijn groeiende voedsel- en vezelbehoeftes en ook aan veel mensen werkgelegenheid verschaft.

Op 27 januari 2016 werd evenwel een zekere kentering in het politiebeleid meegedeeld: voortaan zouden 'plaasaanvalle', 'plaasmoorde' en veediefstal prioritair behandeld worden. Luitenant-generaal Kgomotso Phahlane, het waarnemende nationale politiehoofd, stelde daarbij dat zijn plan tegen misdaad in landelijke gebieden ook de ontplooiing van meer politiemensen en hulpbronnen zou gaan insluiten. De landbouworganisaties Agri SA, VL en TLU SA waren hier in ieder geval verheugd over. Zij zouden dan ook graag zien dat de politiediensten nauw gaan samenwerken met hun eigen veiligheidsstructuren teneinde het probleem gezamenlijk uit te roeien.⁴

Begin februari 2016 maakten de burgerrechtenorganisatie AfriForum en TLU SA een verslag bekend waarin staat dat in 2015 de meeste 'plaasaanvalle' konden worden opgetekend: in totaal waren er in dat jaar 318 'plaasaanvalle', tijdens dewelke 64 boeren en hun werklui, hun levens verloren. In die 318 'plaasaanvalle' in 2015 waren samen 570 boeren, hun gezinnen, werklui en toevallige gasten het slachtoffer. In 40 gevallen waren 65 werklui directe slachtoffers.⁵

³ Persmededeling Agri SA, 23 april 2008.

⁴ Netwerk 24 van 27 januari 2016 www.netwerk24.com/Nuus.

⁵ Analyse van het AfriForum Navorsingsinstituut, het dagblad Beeld van 11 februari 2016 en Maroela Media van 10 februari 2016.

Volgens Henk van de Graaf van TLU SA verzamelt zijn organisatie sedert 1990 hieromtrent cijfers: "Tussen 1990 en 2015 waren er 1785 'plaasmoorde' waarin 1152 boeren, 474 familieleden, 138 werklui en 21 bezoekers zijn omgekomen."⁶ In dezelfde periode waren er in totaal 3745 'plaasaanvalle'.⁷

Op vrijdag 26 februari 2016 besloot het hooggerechtshof van Pretoria bovendien na een procedure, ingezet door AfriForum, dat de SAPD verplicht wordt de 'plaasaanvalstatistieken' bekend te maken voor de periode tussen 1990 en 2015, alsook een document waarin de methodologie voor de samenstelling en de verwerking van die cijfers uiteengezet wordt.⁸ Ondertussen hielden landbouworganisaties en burgerrechteninitiatieven zelf statistieken bij die aan duidelijkheid niets te wensen overlaten.

Begin mei van dit jaar raakte bekend dat er een formele overeenkomst werd gesloten tussen de Zuid-Afrikaanse politiedienst SAPD en de burgerrechtenorganisatie AfriForum om de plaag van de 'plaasaanvalle' effectief aan te pakken en in te dijken.⁹ Ook al spreken sommigen van een doorbraak, toch blijft het wachten op concrete resultaten.

Een en ander is klaarblijkelijk in een stroomversnelling geraakt na de publicatie van een 110 bladzijden omvattend rapport van de Zuid-Afrikaanse Mensenrechtencommissie van medio augustus 2015, met tal van aanbevelingen over de problematiek.¹⁰ Daarover zei dr. Pieter Groenewald, de hoofdwoordvoerder van de politieke partij Vryheidsfront Plus (VF Plus), dat het verslag een goede samenvatting brengt van de 'plaas(on)veiligheid' in Zuid-Afrika. Nog volgens hem geeft het verslag erkenning aan diverse aspecten die VF Plus aan de commissie had overgemaakt. Hij stelde daarbij dat het wel gemakkelijk is om aanbevelingen te maken, maar dat deze niet uitgevoerd kunnen worden zonder politieke wil: "Alhoewel die MRK opdracht gegee het dar gereeld verslag gedoen moet word oor sy aanbevelings, soos die vordering wat gemaak word met aspekte soos misdaad-analises, is 'n enkele punt van kritiek dat daar nie uitdrukkelijk vereis word dat die polisie statistiek oor aanvalle en moord op plase bekend moet maak nie."¹¹ Een ander belangrijk punt uit het rapport was dat blanke boeren niet exclusief geviseerd worden, maar dat het geweld toch voor een deel duidt op rassenhaat. In de Zuid-Afrikaanse context is dat niet onbelangrijk.

Maar volgende zaken en gebeurtenissen hebben zeker ook meegespeeld. Eind mei 2010 werd een motie waarin de 'plaasmoorde' als een ernstige mensenrechtenschending veroordeeld werden, in Rome door het Algemeen Congres van de UNPO (Unrepresented Nations and Peoples Organisation) aanvaard. De motie werd voorgesteld en gemotiveerd door de heer Pieter Mulder, voorzitter van de Zuid-Afrikaanse partij Vryheidsfront Plus, die in de organisatie de Afrikaners als volksgemeenschap en minderheidsgroep in Zuid-Afrika vertegenwoordigt.

En eind november 2015 hebben AfriForum, TLU SA en VF Plus aandachtspunten aangaande 'plaasmoorde' voorgelegd bij het Forum voor Minderheidsaangelegenheden van de Verenigde Naties. Ook de problematiek van de op handen zijnde grondhervorming, waarbij blanken ten onrechte worden beschuldigd dat zij grond zouden gestolen hebben van andere bevolkingsgroepen, en het vaak

⁶ Beeld, 11 februari 2016.

⁷ Forum Nuus, op de webstek van AfriForum, 26 februari 2016.

⁸ Maroela Media, 26 februari 2016.

⁹ Maroela Media, 6 mei 2016.

¹⁰ Report of the SAHRC (South African Human Rights Commission) National Investigative Hearing to Safety and Security challenges in Farming communities – 15 & 16 September 2014 and 6 October 2014.

¹¹ <http://landbou.com/nuus> van 21 augustus 2015.

vrijlaten van verdachten wegens zwakke onderzoeken, kwamen hierbij aan bod.¹² Ten slotte heeft AfriForum op hetzelfde moment een bewustmakingsactie gevoerd bij vijftien ambassades in Pretoria door een memorandum af te geven. AfriForum heeft daarbij de aangesproken landen verzocht er bij de ANC-regering (Afrikaans Nationaal Congres) op aan te dringen om de rechten van minderheden in Zuid-Afrika te beschermen en de problematiek van de 'plaasmoorde' aan te kaarten. Landen zoals Duitsland, Nederland, Namibië en Hongarije hebben bij de overhandiging meteen positief gereageerd.¹³

Wat die landhervormingen betreft, werd op 26 mei 2016 in het parlement het wetsontwerp op Grondonteigening goedgekeurd, dat de landhervorming in een stroomversnelling moet brengen. Het ontwerp roept echter nog tal van onbeantwoorde vragen op, ook grondwettelijke. Zo vraagt bijvoorbeeld het Zuid-Afrikaanse Instituut vir Rasseverhoudings (SAIRR) om het omstreden wetsontwerp opnieuw naar de Nationale Vergadering te verwijzen. De Demokratische Alliantie, de grootste oppositiepartij, stelt daarnaast dat nog tal van begrippen onvoldoende omschreven en gedefinieerd zijn. Nog anderen zien in dit wetsontwerp een politiek opbod tussen het regerende ANC en de extreemlinkse en zeer radicale EFF (Economic Freedom Fighters).¹⁴ Het valt te hopen dat het gezond verstand het haalt, dat de landhervormingen eerlijk en rechtvaardig tot stand komen en dat alle Zuid-Afrikanen daarin hun rol kunnen blijven spelen.

In 1994 waren er in Zuid-Afrika nog 85.000 geregistreerde commerciële boeren. Medio 2004 waren er dat nog slechts 35.000. Volgens informatie van de Transvaalse Landbou Unie waren er dat aan het einde van 2010 nog maar 30.000. In de al geciteerde persmededeling van 23 april 2008 van Agri SA worden de directe kosten van de misdaad voor de landbouw op meer dan 1 miljard rand geraamd, terwijl de Wereldbank tot de bevinding kwam dat de kosten van de misdaad ten aanzien van de economie 18,9% van het bruto binnenlands product (bbp) bedragen. Ondertussen zijn we 2016.

Misdaad op 'plaasvlak' raakt dus niet alleen de boerderijen, maar ook de plaatselijke economie van landelijke dorpen die in grote mate voor hun voortbestaan afhankelijk zijn van landbouw. Zowat 40% van de bevolking van het land en meer dan de helft van de provincies is primair afhankelijk van de landbouw.

Tal van boerenorganisaties en landbouwfederaties overlegden dan ook met de politiediensten om een einde te stellen aan deze misdadigheid. De resultaten hiervan komen evenwel eerder moeizaam tot stand en waren niet afdoende. Mogelijk kan de overeenkomst van begin mei 2016 tot resultaten leiden. Tegelijk worden signalen aan de regering gegeven, zonder al te veel concreet resultaat.

Het is duidelijk dat racistische en politieke motieven vaak aan de grondslag liggen van deze moorden en dat er een zekere systematiek achter zit die kenmerken vertoont van volkerenmoord, omdat er slechts één bevolkingsgroep systematisch het mikpunt is van deze terreur, namelijk de blanke Afrikaner Boeren. Meerdere Zuid-Afrikaanse en internationale waarnemers vragen zich dan ook af of hier geen organisatie, of op zijn minst een georganiseerde actie, achter steekt. Volgende vraag van professor CJ (Neels) Moolman in zijn boek 'SA's Farm Attacks and the African Renaissance: Opposite Reactions to a Devastating European Culture' is dan ook gerechtvaardigd: "Waarom zijn de aanvallen op de boerengemeenschap zo extreem brutaal en interraciaal in tegenstelling tot de meerderheid van de andere overwegend intraraciale moorden in Zuid-Afrika?".

¹² Maroela Media, 1 december 2015.

¹³ *Ibidem*.

¹⁴ Maroela Media, 26, 27 en 28 mei 2016, The Economist, 27 mei 2016.

In Zuid-Afrika zijn door deze aanvallen en moorden grote beroering en angst ontstaan. Democratische oppositiepartijen doen er alles aan om hun regering te bewegen iets te ondernemen tegen deze gruwelijkheden. Nog steeds vragen zij om de tegen 2009 beloofde 50.000 reservisten die zouden worden ingezet om de veiligheid van de boeren te garanderen, operationeel te maken. Ook vragen zij aan de regering om snel in gespecialiseerde landelijke beveiligingseenheden te voorzien binnen de politiestructuren. Dat de regering weinig haast maakt van doortastende maatregelen, bewijzen de aanhoudende initiatieven van de landbouworganisaties, burger(rechten)initiatieven en de politieke partij VF Plus. Maar ook zwarte gemeenschappen vragen met aandring om het geweld daadwerkelijk een halt toe te roepen. Zo leidde in mei van dit jaar de moord op enkele blanke boeren nog tot een protestmars van leden van de Zwathi-gemeenschap, waarin zij eisten dat het geweld een halt wordt toegeroepen. Een memorandum ter zake werd overhandigd in het politiekantoor van Gluckstadt in de provincie KwaZulu-Natal.¹⁵

Diezelfde oppositiepartijen en individuele initiatieven proberen ook de aandacht van het buitenland te vestigen op de problematiek. Zo werden reeds jaren geleden de regeringen van de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en Duitsland aangeschreven. Het parlement van het Verenigd Koninkrijk zou bereid zijn om, gelet op de historische banden met Zuid-Afrika, een niet nader omschreven onderzoek uit te voeren. En in juni 2004 werd er ook een brief aan paus Johannes-Paulus II gestuurd om zijn aandacht te vestigen op de verschrikking van de 'plaasmoorde' en om een beroep te doen op zijn internationaal moreel gezag om dit ernstige probleem aan te kaarten.

De ANC-regering lijkt wel boter op het hoofd te hebben. Pieter Mulder van de partij Vryheidsfront Plus heeft er met zijn partij tien jaar over gedaan om via gerechtelijke weg de beruchte ANC-slagzin 'Kill the Boer, kill the farmer!' als haatspraak veroordeeld en verboden te krijgen. Toch bleef het ANC die slogan tot het laatste moment verdedigen door een beroep te doen op de vrijheid van meningsuiting!

Dit alles wekt een golf van achterdocht en verontwaardiging op bij de blanke Afrikaner-Boerengemeenschap. Deze gemeenschap wil geen voorrechten, maar eist wel bescherming voor zichzelf en haar talrijke personeel, gelet op haar enorme bijdrage aan de voedseleconomie van het land.

Voorliggend voorstel van resolutie wil dan ook de Vlaamse Regering oproepen om bij de Zuid-Afrikaanse regering de druk op de ketel te zetten teneinde de Zuid-Afrikaanse samenleving te verlossen van deze barbarij.

Tom VAN GRIEKEN
Chris JANSSENS
Stefaan SINTOBIN
Guy D'HAESELEER
Ortwin DEPOORTERE
Anke VAN DERMEERSCH

---

¹⁵ <http://vryheidherald.co.za/44009/zwathi-community-stands-against-farm-attacks>.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
  - 1° de 1600 à 2000 'plaasmoorde', gepleegd tijdens duizenden 'plaasaanvalle' in Zuid-Afrika sinds 1990;
  - 2° het moordcijfer van 313 op 100.000 voor de boerenbevolking in 2010, terwijl dit in algemene orde 31 op 100.000 was in 2012;
- overwegende dat:
  - 1° er in Zuid-Afrika in 1994 nog 85.000 geregistreerde commerciële boeren waren en in 2010 nog slechts 30.000;
  - 2° dergelijke aanvallen en moorden voornamelijk één bevolkingsgroep in Zuid-Afrika viseren, namelijk de blanke en meer bepaald de Afrikaner-Boerengemeenschap;
  - 3° de grootste landbouworganisatie van Zuid-Afrika op basis van eigen onderzoek een stijging per jaar inzake 'plaasaanvalle' vaststelt;
- gelet op:
  - 1° de grote angst en onzekerheid die is ontstaan bij de boerenbevolking en in het bijzonder bij de Afrikaner-Boerengemeenschap en haar niet-blanke medewerkers;
  - 2° de nadelige effecten van deze angstpsychose op de winstgevende productie van landbouwproducten en de voedselzekerheid in Zuid-Afrika;
  - 3° de groeiende werkloosheid als gevolg van het wegtrekken en emigreren van veel boeren;
  - 4° het feit dat 40 percent van de Zuid-Afrikaanse bevolking en meer dan de helft van de provincies primair ook afhankelijk zijn van de landbouw;
  - 5° de druk van democratische oppositiepartijen om de regering te bewegen tot daadwerkelijk optreden tegen deze aanvallen en moorden;
  - 6° de aanbevelingen van het Report of the SAHRC National Investigative Hearing to Safety and Security Challenges in Farming Communities op 15 en 16 september 2014 en 6 oktober 2014 (SAHRC: South African Human Rights Commission);
  - 7° de uitspraak van het hooggerechtshof van Pretoria op vrijdag 26 februari 2016 waarin de Suid-Afrikaanse Polisie (SAPD) verplicht wordt de 'plaasaanvalstatistieken' bekend te maken voor de periode tussen 1990 en 2015, alsook een document voor te leggen waarin de methodologie voor de samenstelling en de verwerking van die cijfers uiteengezet wordt;
  - 8° de overeenkomst van begin mei 2016 tussen de SAPD en de burgerrechtenbeweging AfriForum om het probleem van de 'plaasmoorde' eindelijk aan te pakken, waarbij toch de ongerustheid bestaat dat het enkel bij goede voor-nemens zal blijven;
  - 9° de voorlegging door AfriForum, Transvaalse Landbou Unie Suid-Afrika (TLU SA) en Vrijheidsfront Plus (VF Plus) van aandachtspunten aangaande 'plaasmoorde' bij het Forum voor Minderheidsaangelegenheden van de Verenigde Naties;
  - 10° de aanvaarding eind mei 2010 in Rome van een motie waarin de 'plaasmoorde' als een ernstige mensenrechtenschending veroordeeld werden door het Algemeen Congres van de UNPO (Unrepresented Nations and Peoples Organisation);

- overwegende dat:
  - 1° racisme in al zijn vormen – ook het antiblanke racisme – dient verworpen te worden;
  - 2° de Vlaamse Regering mogelijkheden heeft om op het internationale vlak deze gruwelijkheden aan te klagen;
  - 3° de Vlaamse Regering zich op het vlak van mensenrechten en discriminaties altijd daadwerkelijk inzet en veelal het voortouw neemt;
  - 4° een solidaire samenleving het aan zichzelf verplicht is om efficiënt op die problematiek een daadwerkelijk antwoord te geven;
  - 5° de landhervormingen in Zuid-Afrika veel trager verlopen dan voorzien, waardoor de onzekerheid bij de Afrikaner-Boerengemeenschap enkel maar toeneemt;
  - 6° ook zwarte gemeenschappen eisen dat het geweld op de boeren, dat ook hun gemeenschappen schaadt, een halt moet worden toegeroepen;
  - 7° Zuid-Afrika een prioritaire partner is van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking;
  - 8° Vlaanderen in de periode 1995-2014 88,9 miljoen euro aan ontwikkelingshulp in Zuid-Afrika besteedde;
  - 9° de Vlaamse Regering recent nog een strategienota goedkeurde voor samenwerking met zuidelijk Afrika, waarin wordt gesteld dat Vlaanderen dankzij die samenwerking ook kan wegen op de standpunten van de Zuid-Afrikaanse regering;
  - 10° de Vlaamse strategie volgens de Vlaamse Regering “moet bijdragen tot een stabiele rechtsorde, gestoeld op het internationaal recht, de mensenrechten, duurzame ontwikkeling, culturele verscheidenheid en solidariteit.”;
- vraagt de Vlaamse Regering:
  - 1° initiatieven te nemen om zo spoedig mogelijk druk uit te oefenen op de Zuid-Afrikaanse regering teneinde de ‘plaasmoorde’ afdoende te bestrijden en het niet bij goede voornemens te laten;
  - 2° er bij de Zuid-Afrikaanse regering rechtstreeks op aan te dringen onmiddellijk een einde te stellen aan de ‘plaasmoorde’ op straffe van de beëindiging van de Vlaamse ontwikkelingshulp in het land;
  - 3° er bij de Zuid-Afrikaanse regering op aan te dringen om de bevindingen van de Zuid-Afrikaanse Mensenrechtencommissie, de uitspraken van het hoog-gerechtshof in Pretoria en de verklaring van het hoofd van de politiediensten ernstig te nemen en resultaatgericht op te volgen;
  - 4° de Federale Regering te verzoeken via de Europese Raad van ministers van Buitenlandse Zaken druk uit te oefenen op de Zuid-Afrikaanse regering teneinde de ‘plaasmoorde’ afdoende te bestrijden en via het Belgische mandaat in de Verenigde Naties een internationale waarnemingscommissie te eisen die op zeer korte termijn concrete voorstellen doet om het geweld in te dijken;
  - 5° voor te stellen binnen de Europese Unie om alle mogelijke verdragen met Zuid-Afrika te herzien of minstens te bevriezen zolang het probleem van de ‘plaasmoorde’ niet is opgelost of ten minste afdoende wordt aangepakt;
  - 6° op alle internationale fora en in alle internationale vertegenwoordigingen en instellingen het onaanvaardbare antiblanke racisme aan de kaak te stellen vanuit de wetenschap dat het even onaanvaardbaar is als antizwart racisme en racisme zonder meer;

- 7° er bij de Zuid-Afrikaanse regering voor te pleiten dat de landhervormingen waardig, eerlijk en rechtvaardig verlopen met inachtnaam van historisch gegroeide situaties, en dat zij niet alleen prioritaire aandacht vereisen, maar ook een onverminderde vooruitgang dienen te kennen waarbij alle in de landbouw actieve groepen, dus ook de Afrikaner-Boeren, een rol kunnen blijven spelen.

Tom VAN GRIEKEN
Chris JANSSENS
Stefaan SINTOBIN
Guy D'HAESELEER
Ortwin DEPOORTERE
Anke VAN DERMEERSCH